

Bilag 1.

JUSTITSMINISTERIETS UDVALG
VEDRØRENDE
UDLÆG OG UDPANTNING

Den 15. januar 1954.

Til justitsministeriet.

Retsplejelovens § 509, der senest er ændret ved lov nr. 209 af 23. juli 1932, bestemmer i l. stk., at der ikke kan gøres udlæg i de for skyldneren og hans husstand fornødne gangklæder, linned, senge og sengeklæder. Der er ikke fastsat nogen bestemt værdigrænse for denne udtagelsesret, der således alene er begrænset ved, at de nævnte genstande kun kan udtages, når de er *fornødne* for skyldneren og hans husstand. Da denne bestemmelse fungerer udmærket i praksis, har udvalget ikke stillet noget ændringsforslag hertil, og der er heller ikke fra anden side rejst kritik imod den.

Reglen i § 509, stk. 2, om, at der heller ikke kan gøres udlæg i andre indbogenstande, som efter forholdene er nødvendige til opretholdelse af et tarveligt hjem for skyldneren og hans husstand eller i genstande, som iøvrigt hører til de vigtigste livsfornødenheder, er derimod begrænset således, at udtagelsesretten kun gælder indtil et vurderingsbeløb af 125 kr. for enlige personer og 400 kr. for familieforsørgere. Under hensyn til den i årene fra 1932 stedfundne prisstigning har de nævnte vurderingsbeløb i mange år været urimeligt lave, og i retspraksis har man derfor for at nå et forsvarligt resultat enten måttet vurdere skyldnerens indbogenstande m. v. til beløb langt under deres virkelige værdi eller helt måttet bortse fra værdigrænsen, og der er på denne måde dannet en overalt fulgt praksis, hvorefter udtagelsesretten efter § 509, stk. 2, i realiteten ikke er bundet til en bestemt værdigrænse, men kun af de iøvrigt i bestemmelsen fastsatte begrænsninger. For at tilvejebringe lovhjemmel for denne yderst rimelige praksis vil udvalget foreslå, at de i § 509, stk. 2, fastsatte værdigrænser ophæves, således at

udtagelsesretten alene begrænses ved, at der som nu kun kan udtages indbogenstande, som er *nødvendige* til opretholdelsen af et *tarveligt* hjem for skyldneren og hans husstand og andre genstande, som iøvrigt hører til de *vigtigste livsfornødenheder*.

Et forslag om at afskaffe en bestemt værdigrænse for udtagelsesretten med hensyn til indbogenstande blev fremsat af justitsministeriet allerede i rigsdagssamlingen 1923—24 (R. T. 1923—24, tillæg A, spalte 3835—36) på grundlag af en af familieretskommissionen afgivet betænkning (anførte sted spalte 3880), hvori udtales, at enhver forhøjelse af den dagældende maksimalgrænse for udtagelsesretten ville have vilkårlighedens præg, og at en skønsregel næppe ville volde vanskeligheder ved anvendelsen, ligesom den altid kunne afpasses efter de skiftende tiders krav. Under rigsdagsbehandlingen blev der imidlertid, jfr. rigsdagstidende 1923—24, landstingets forhandlinger spalte 406—08, udtalt betænkeligheder ved den foreslåede regel, idet man især frygtede, at bestemmelsen ville blive praktiseret på forskellig måde i de forskellige dele af landet, og forslaget blev ikke gennemført, men de dagældende værdigrænser forhøjet. Efter udvalgets opfattelse er de på rigsdagen fremhævede betænkeligheder nu uden betydning, idet der som ovenfor nævnt ved den i de seneste år fulgte fortolkning af § 509, stk. 2, er dannet en over hele landet gældende fast praksis, i realiteten uden anvendelse af nogen bestemt værdigrænse. Udvalget kan herefter ganske tiltræde det af familieretskommissionen anførte om det ønskelige i ligesom i paragraffens første stykke at undlade at angive maksimalbeløb, hvilket dog efter udvalgets opfattelse må gælde såvel for nødvendige